

El goig

(ALDC, VIII, L 105. El goig)

Les respostes a *goig* ‘fruïció, plaer’ figuren generalment dins l’expressió “fer goig”, que ja es troba en els primers autors dels orígens de la llengua. El mot deriva del llat. GAUDIUM, der. de GAUDĒRE ‘gaudir, fruit’, que ha donat el doblet culte *gaudi* i, a més, una var. afrancesada dels poetes provençals de la ratlla amb la “langue d’oïl”, *joia*, amb el tractament fr. de GAU- > jo- (com GALBINUS > *jaune*, pron. [ʒon]). L’oc. *gaug*, també de GAUDIUM, ha passat al der. del cat. sept. *gauget* com a nom de la calèndula, alterat en *gojat* per homonimització de *gojat* ‘jove’ i mutat en *bojat*, *bojac*, *boixac*, per equivalència acústica GU- > BU- (cf. Veny, 2001 b: 118-126).

Goig, pel que fa al vocalisme, és el resultat de la monoftongació de AU > [ɔ], com AURU > [ɔ]r, PAUCU > p[ɔ]c, etc., enfront del seu manteniment en oc., com *causa* ‘cosa’, *pauc* ‘poc’, etc.;

respecte al consonantisme, el grup -DJ- que va donar [ʒ] o [dʒ] en posició medial (*PODIARE > *pujar*), en esdevenir final es va ensordir en [tʃ] (PŌDĪUM > *puig*), i així tenim g[ɔ]ig (var. g[o]ig 29, 126, 138, 148, g[ɔjtʃ] 16); probablement el primer resultat hauria estat una *j* africada [j̥] mantinguda com a [j] en el pallarès i ribagorçà *goi* (< *goio < GAUDIUM); del pl. *goits* (< g[ɔi]gs) va néixer un sg. g[ɔjt] 21, 42, i del pl. *gotxos*, el sg. *gotxo* 169 (com de *vitxos* → *vitxo*) o del pl. *gotjos*, el sg. *gotjo* 172. Go[θ]o 93, 100, 108 és una extensió de l’arag.

Goig, pràcticament pancatalà, presenta la var. *goi*, que podria ser la primigènia, i els locals *goit* i *gotxo* generats a partir dels respectius pl., *goits* i *gotxos*.

Goig és l’únic mot normatiu des del *DOrt*, 1917.

